

IPEF HOÀN TẤT ĐÀM PHÁN VỀ CHUỖI CUNG ỨNG

Tại Hội nghị các Bộ trưởng Khuôn khổ Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương vì sự thịnh vượng (IPEF) diễn ra tại Michigan, Mỹ cuối tháng 5/2023 vừa qua, 14 nước thành viên IPEF (trong đó có Hoa Kỳ và Việt Nam) tuyên bố đã hoàn tất cơ bản đàm phán về chuỗi cung ứng IPEF quốc tế - một trong bốn trụ cột mà IPEF dự kiến xây dựng.

Trong bối cảnh các chuỗi cung ứng toàn cầu đang ngày càng dễ bị tổn thương dưới tác động của chiến tranh, thiên tai hay dịch bệnh, các nền kinh tế trên thế giới bắt đầu quan tâm nhiều hơn trong việc hợp tác để bảo đảm tính chống chịu của các chuỗi cung ứng. Cùng với đó, một số thỏa thuận, liên kết song phương, khu vực về chuỗi cung ứng đã được hình thành nhưng mới chỉ ở dạng sơ khởi. Thỏa thuận về chuỗi cung ứng trong khuôn khổ IPEF có thể được xem như là cam kết hợp tác đa phương lớn nhất trên thế giới về chuỗi cung ứng các mặt hàng thiết yếu hiện tại.

Thông tin cho biết Thỏa thuận này hướng tới mục tiêu tăng cường khả năng phục hồi, bền vững, minh bạch, đa dạng hóa, công bằng và toàn diện của chuỗi cung ứng các quốc gia thông qua các hoạt động hợp tác và các hành động riêng lẻ được thực hiện bởi mỗi thành viên IPEF.

Cụ thể, theo Thỏa thuận, các thành viên IPEF thống nhất thiết lập một khuôn khổ để cùng xây dựng hiểu biết chung về các rủi ro lớn trong chuỗi cung ứng; cải thiện khả năng điều phối và ứng phó với gián đoạn chuỗi cung ứng; hợp tác để hỗ trợ phân phối kịp thời hàng hóa bị ảnh hưởng; chuẩn bị tốt hơn cho doanh nghiệp trong việc xác định, quản lý và giải quyết tắc nghẽn trong chuỗi cung ứng; tạo điều kiện thuận lợi cho hợp tác, huy động đầu tư; thúc đẩy tính minh bạch của các quy định trong các ngành, hàng hóa quan trọng; đảm bảo cho người lao động và doanh nghiệp được hưởng lợi từ chuỗi cung ứng linh hoạt, hiệu quả...

Để điều phối và thúc đẩy các nỗ lực này, dự kiến sẽ có 03 thiết chế được thiết lập theo Thỏa thuận Chuỗi cung ứng IPEF, bao gồm: (i) Hội đồng Chuỗi cung ứng IPEF; (ii) Mạng lưới Ứng phó khủng hoảng Chuỗi cung ứng IPEF; (iii) Ban Cố vấn Quyền lao động IPEF để tạo điều kiện thuận lợi cho hợp tác giữa các nước thành viên trong các vấn đề chuỗi cung ứng.

Về thủ tục, tiếp sau tuyên bố kết thúc cơ bản đàm phán, các nước thành viên IPEF tới đây sẽ tiến hành tham vấn và rà soát kỹ thuật để hoàn tất lời văn cam kết, sau đó chuẩn bị cho việc ký kết chính thức Thỏa thuận chuỗi cung ứng IPEF và cuối cùng là thực hiện quá trình phê chuẩn nội bộ ở từng nước thành viên IPEF.

Việc IPEF hoàn tất cơ bản đàm phán ở trụ cột về Chuỗi cung ứng chỉ một năm sau khi IPEF khởi động là một thành công rất đáng chú ý. Một mặt, Thỏa thuận này hứa hẹn đóng góp hiệu quả vào việc xây dựng một chuỗi cung ứng bền vững trong khu vực, điều đang ngày càng trở nên cấp thiết trong bối cảnh thương mại thế giới bất định và dễ bị tổn thương hiện nay. Mặt khác, thành công này cũng là động lực để các nước thành viên IPEF đạt được các bước tiến nhanh hơn trong đàm phán ba trụ cột còn lại của IPEF (Thương mại, Kinh tế sạch và Kinh tế công bằng).

Khuôn khổ Ấn Độ Dương – Thái Bình Dương vì sự thịnh vượng (IPEF) là mô hình hợp tác kinh tế do Mỹ đề xuất, khởi động đàm phán từ tháng 5/2022. IPEF hiện có 14 thành viên, bao gồm: Mỹ, Nhật Bản, Hàn Quốc, Australia, New Zealand, Singapore, Malaysia, Indonesia, Philippines, Thái Lan, Ấn Độ, Brunei, Fiji và Việt Nam, chiếm khoảng 40% GDP toàn cầu.

Chỉ trong vòng một năm từ ngày khởi động, đã có 2 Hội nghị cấp Bộ trưởng và 04 vòng đàm phán được thực hiện nhằm thống nhất các chủ đề, xây dựng văn bản đàm phán và thảo luận chi tiết các khía cạnh của Khuôn khổ này.

Về mặt nội dung, khác với các hiệp định thương mại tự do (FTA), IPEF không bao gồm đàm phán về các cam kết mở cửa thị trường mà hướng tới hợp tác linh hoạt trong nhiều lĩnh vực đang là điểm nóng của thương mại thế giới hiện nay. Cụ thể IPEF bao trùm 4 trụ cột chính với nhiều cấu phần cụ thể, gồm:

- Trụ cột I về Thương mại với các cấu phần về lao động, môi trường, kinh tế số, nông nghiệp, thuận lợi hóa thương mại, tính bao trùm, hỗ trợ kỹ thuật và hợp tác thương mại...;
- Trụ cột II về Chuỗi cung ứng với các cấu phần về tiêu chí xác định lĩnh vực/hàng hóa thiết yếu; tăng sức chống chịu và tăng đầu tư vào lĩnh vực, hàng hóa thiết yếu; thiết lập cơ chế chia sẻ thông tin và ứng phó với khủng hoảng; tăng cường hậu cần chuỗi cung ứng; nâng cao vai trò của người lao động, cải thiện tính minh bạch của chuỗi cung ứng;
- Trụ cột III về Kinh tế sạch với các cấu phần về an ninh năng lượng và chuyển đổi năng lượng; giảm phát thải khí nhà kính; các giải pháp về đất, nước, đại dương bền vững; công nghệ tiên tiến cho giảm thiểu khí nhà kính và các biện pháp khuyến khích chuyển đổi năng lượng sạch;
- Trụ cột IV về Kinh tế công bằng, gồm các cấu phần về chống tham nhũng; thuế; xây dựng năng lực và đổi mới sáng tạo; hợp tác toàn diện và minh bạch hóa.

Doanh nghiệp có thể tham khảo thêm thông tin về IPEF trên website của Trung tâm WTO và Hội nhập - VCCI theo link sau: https://trungtamwto.vn/chu_de_khac/477-khuon-kho-kinh-te-ipef/1

(Website www.trungtamwto.vn (tiếng Việt) và www.wtocenter.vn (tiếng Anh))
>> Chủ đề khác >> Khuôn khổ kinh tế IPEF